

VÝMENA STAROSTOV PREBIEHALA S VEĽKÝMI PROBLÉMAMI

Vo viacerých obciach v našom okrese, kde po novembrových voľbách došlo ku zmene starostu, to poriadne vrelo. Najmä na obecných úradoch. Dosluhujúci starostovia využívali medzery v zákone a snažili sa ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva oddialiť na posledný možný deň, resp. nezvolať ho vôbec, a na druhej strane novozvolení starostovia sa nemohli dočkať chvíle, kedy prevezmú moc nad úradom. Pozrime sa teda, k čomu došlo na niektorých úradoch a čo hovorí naša platná legislatíva.

V KVAKOVCIACH BOJ O ÚRAD POKRAČUJE

Dosluhujúci starosta Kvakovic Ján Tutko informoval, že ráno 13. decembra vniklo na obecný úrad 7 osôb, medzi ktorými bol aj novozvolený starosta obce Radovan Kapraľ a predsedníčka volebnej komisie Alena Matejová. Títo ľudia zabezpečili priestory úradu a na budúce vymenili zámky. Tutko sa v tom čase stále považoval za starostu obce, ktorému ešte nezaničil mandát, preto prípad oznámil na políciu a informoval o tom aj Okresnú prokuratúru vo Vranove.

Novozvolený starosta Mgr. Radovan Kapraľ pre tlačovú agentúru uviedol, že vo štvrtok 11. decembra na obecnom úrade v prítomnosti predsedníčky miestnej volebnej komisie a ďalších svedkov zložil sľub starostu. Podľa jeho vyjadrenia sa to stalo preto, lebo dosluhujúci starosta Ján Tutko nezvolal ustanovujúce zastupiteľstvo a oznámil mu, že úrad neodovzdá. Po takomto zložení sľubu Mgr. Radovan Kapraľ oznámil svojmu predchodcovi, že zložením jeho sľubu mandát Jánovi Tutkovi zanikol a vyzval ho, aby sa zdržal všetkých právnych úkonov za obec Kvakovce a požiadal ho, aby spoločne pristúpili k odovzdávaniu agendy. Ján Tutko to odmietol. V krátkom čase prišla polícia, ktorá celú vec začala preverovať. Mgr. Radovan Kapraľ vymenil zámky na dverách úradu a zabezpečil kanceláriu. Doporučenou zásilkou vyzval starostu Jána Tutka, aby mu oznámil, kedy mu odovzdá agendu. Na www stránke obce informoval, že tri pracovníčky obce zodpovedné za administratívu, mzdovú, daňovú, pracovnoprávnú a inú dôležitú agendu neprišli od 15. decembra

do práce. Zablokované ostali všetky počítače obce, obecný mail bol neprístupný, pracovníčky neodovzdali prístupy do elektronických systémov zdravotných poisťovní, Sociálnej poisťovne, daňového úradu, prístupy do bánk, neodovzdali pracovné zmluvy a podobne. Mnohí chatári a občania obce volajú na obecný úrad, že ešte nedostali daňový výmer za rok 2014 a dožadujú sa ho. Obec Kvakovce dňa 12. decembra nemala zabezpečenú žiadnu zimnú údržbu, drevo na vytápanie obecného úradu bolo zabezpečené na dva dni, na účte obce sa dňa 12. decembra podľa informácií od pracovníčky obce nachádzalo približne 900 eur. Podľa vyjadrenia Mgr. Radovana Kapraľa, od 12. decembra prebiehajú všetky práv-

ne úkony aj iné úkony súvisiace s minimalizáciou škôd spôsobených Obci Kvakovce z dôvodu neštandardného správania sa exstarostu Jána Tutka a pracovníčok administratívy obecného úradu. V stanovisku sa ďalej uvádza, že zasadnutie novozvoleného zastupiteľstva, kde by mali zložiť sľub novozvolení poslanci obce, sa uskutočnil na tridsiaty pracovný deň od voľieb, t. j. 2. januára 2015.

NEDOČKAVOSŤ V JASENOVCIACH

Novozvolený starosta Jasenoviec Ladislav Tribula sa rozhodol prevziať obecný úrad v polovici decembra aj bez zvolania ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva. Dôvodom mal byť nefunkčný úrad, lebo starosta Štefan Vilcega aj pracovníčka boli na dovolenke. Ladislav Tribula nečakal na ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva, ale zavolať dvoch či troch poslancov a zopár obyvateľov do priestorov obecného úradu a v podstate sa sám vymenoval do funkcie a úrad zapečatil. Pozoruhodné v tejto súvislosti je ústne vyjadrenie hovorkyne ministerstva vnútra, ktoré odznelo v médiách: *Podľa nášho názoru je vhodné zachovať takú formu zloženia sľubu, aby bolo nad všetky okolnosti zrejmé, že sľub skutoč-*

ne zložený bol. Vhodným je napríklad verejné priestranstvo pred svedkami... Bývalý starosta Štefan Vilcega s takýmto názorom a s takýmto konaním nesúhlasí, a preto podal podnet na Okresnú prokuratúru vo Vranove. Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolal až 2. januára 2015.

VÝHRADA SVEDOMIA V MEDZIANKACH

V Medziankach sa bývalý starosta Pavel Bašista odmietol stretnúť s novým starostom Pavlom Čorbom pre výhradu svedomia a pre iné dôvody, preto ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva do 30 dní nezvolal a úrad opustil. Novozvolený starosta tak mal zložiť sľub bez ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva. Do úradu sa však nemohol dostať, lebo nemal kľúče, ale aj keď sa tie napokon našli u bývalého zamestnanca, kancelária bola bez nábytku. Pavel Bašista si nábytok zobral, lebo bol v jeho osobnom vlastníctve. Odovzdaním pokladnice a agendy exstarosta poveril bývalého zamestnanca obecného úradu.

ÚRAD ZAPEČATENÝ AJ V ČIČAVE

O výmene zámkov na obecnom úrade v Čičave pred ustanovujúcim zasadnutím obecného zastupiteľstva informoval našu redakciu aj bývalý starosta Čičavy Ing. Ladislav Kalafa. Všetkými prípadmi sa majú zaoberať orgány činné v trestnom konaní, resp. súdy. Ústavný súd prijal viac ako sto podnetov na priebeh novembrových komunálnych voľieb. Ďalšie stovky podnetov skončili na polícii a prokuratúre. K takému chaosu by nemuselo dôjsť, ak by naša volebná legislatíva bola jasnejšia, bez možnosti rôznych výkladov. Dôležité tiež je, aby si nastupujúci starostovia osvojili základné pravidlá ešte predtým, než vtrhnú na obecný úrad. Čo teda hovoria paragrafy?

ČO HOVORÍ NAŠA LEGISLATÍVA?

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že starosta sa ujíma svojej funkcie a začína vykonávať svoj mandát zložením sľubu. Konanie volených orgánov obce usmerňuje Zákon č. 369/1990 o obecnom zriadení. V § 12 uvádza, že prvé zasadnutie obecného zastupiteľstva zvolá

starosta zvolený v predchádzajúcom volebnom období tak, aby sa uskutočnilo do 30 dní od vykonania voľieb (*keďže voľby sa konali 15. novembra, 30 dní od voľieb vychádza na 15. decembra*). Zasadnutie obecného zastupiteľstva možno uskutočniť aj vtedy, ak ho starosta nezvolá. V takomto prípade ho môže zvolať zástupca starostu alebo iný poslanec poverený obecným zastupiteľstvom.

V zákone sa však neuvádza postup v prípade, že ustanovujúce zasadnutie nezvolá ani doterajší starosta, ani jeho zástupca a ani poverený poslanec. Podľa Metodického návodu ministerstva vnútra z 20. októbra 2014, ak doterajší starosta nezvolá ustanovujúce zasadnutie, uskutoční sa 30. pracovný deň od vykonania voľieb. Tridsiatym pracovným dňom po voľbách bol piatok 2. januára 2015. V metodickom návode sa uvádza, že ak doterajší starosta odmietne zabezpečiť ustanovujúce zasadnutie, prípadne i bez odmietnutia nekoná, prípravu ustanovujúceho zasadnutia zabezpečí novozvolený starosta v spolupráci so zástupcom doterajšieho starostu. Metodický návod síce neupresňuje postup v prípade, ak zástupca bývalého starostu odmietne spolupracovať, ale dôležité je, že ustanovujúce zasadnutie má v takom prípade zabezpečiť novozvolený starosta. Keďže žiadny iný výklad nebol do 2. januára 2015 zverejnený, všetci aktéri sa mali riadiť zákonom o obecnom zriadení a metodickým návodom ministerstva vnútra, bez vytvárania kolíznych stavov. Národná rada síce novelizovala zákon o obecnom zriadení a volebný zákon, ktoré nadobudnú právoplatnosť o pol roka, avšak tieto problémy neriešia. Možno by stačilo novelizovať len zákon o postavení a platoch primátorov a starostov, ktorý ustanovuje ich odstupné pri skončení mandátu. Napríklad pri štvorročnom funkčnom období patrí starostom a primátorom odstupné vo výške 3-násobku ich priemerného mesačného platu. Podmienkou je, že funkciu vykonávali aspoň 6 mesiacov. Ak by bolo ďalšou podmienkou výplaty odstupného zvolanie (*resp. poverenie zvolaním*) ustanovujúceho zasadnutia obecného úradu do 30 dní od konania voľieb, takéto problémy by určite nenastali. (da)